

Як висновок, питання призначення інших заходів кримінально-правового характеру, у тому числі, при укладенні угод, повинні бути належним чином урегульовані КК України.

Список використаної літератури:

1. Про внесення змін до деяких законодавчих актів у зв'язку з прийняттям Кримінального процесуального кодексу України: Закон України від 13.04.2012 р. № 4652-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/ru/4652-17/paran29>
2. Про запобігання та протидію домашньому насильству: Закон України від 07.12.2017 р. № 2229-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2229-19>
3. Про внесення змін до Кримінального та Кримінального процесуального кодексів України з метою реалізації положень Конвенції Ради Європи про запобігання насильству стосовно жінок і домашньому насильству та боротьбу з цими явищами: Закон України від 06.12.2017 р. № 2227-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2227-19>

Ключові слова: угоди про примирення, домашнє насильство, суддівський розсуд, правила призначення покарання.

Ключевые слова: соглашения о примирении, домашнее насилие, судебское усмотрение, правила назначения наказания.

Key words: conciliation agreement, domestic violence, judicial discretion, sentencing rules.

ХІМЧЕНКО СВІТЛАНА АНАТОЛІЙВНА

*Національний університет «Одеська юридична академія»,
доцент кафедри кримінального права, кандидат юридичних наук, доцент*

ФАЛЕС ОЛЕКСАНДРА ГЕОРГІЙВНА

*Національний університет «Одеська юридична академія»,
студентка 4-го курсу факультету адвокатури*

КРИМІНАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОШИРЕННЯ КОРОНАВІРУСНОЇ ХВОРОБИ (COVID-19)

У зв'язку з поширенням коронавірусної хвороби (COVID-19) майже весь світ прийняв радикальні рішення для боротьби з вірусом.

Україна не стала виключенням. Для боротьби, поки що не достатньо вивченої хвороби з медичної точки зору, державна влада з 12 березня запровадила загальнонаціональний карантин. 25 березня 2020 року Кабінет Міністрів запровадив режим надзвичайної ситуації на всій території України.

Протягом цього часу законодавчою гілкою влади було прийнято низку нормативно-правових актів проти виникнення і поширення коронавірусної хвороби (COVID-19). Здебільшого прийняті акти спря-

мовані на організацію обмежувальних заходів. Але також зазначається, що може наставати і кримінальна відповідальність за порушення карантину.

Одним із ключових змін до законодавства України став *Закон України від 17.03.2020 р. № 530-IX «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України, спрямованих на запобігання виникненню і поширенню коронавірусної хвороби (COVID-19)»* (далі – Закон № 530-IX) [2].

Хоча ще до прийняття законодавчих актів у сфері боротьби з поширенням вірусу COVID-19, Кримінальний кодекс України (далі – КК України) містив статтю, яка передбачала кримінальну відповідальність за порушення санітарних правил і норм щодо запобігання інфекційним хворобам та масовим отруєнням (ст. 325 КК України). Законом № 530-IX була лише посилена міра покарання за таке правопорушення.

Так, порушення правил та норм, встановлених з метою запобігання епідемічним та іншим інфекційним хворобам, а також масовим неінфекційним захворюванням (отруєнням) і боротьби з ними, якщо такі дії спричинили або завідомо могли спричинити поширення цих захворювань, – карається штрафом від тисячі до трьох тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або арештом на строк до шести місяців, або обмеженням волі на строк до трьох років, або позбавленням волі на той самий строк.

Ті самі діяння, якщо вони спричинили загибель людей чи інші тяжкі наслідки, – караються позбавленням волі на строк від п'яти до восьми років [1, ст. 325].

По-перше, склад злочину даної статті можна охарактеризувати наступним чином.

Об'єктом злочину є встановлені правила та наслідки їх порушення.

Об'єктивною стороною цього злочину є порушення правил, які встановлені з метою запобігання епідемічних та інших захворювань та боротьби з ними, якщо ці дії спричинили або завідомо могли спричинити поширення цих захворювань.

Суб'єкт даного злочину – спеціальний. Це особи, до службових та професійних обов'язків яких входить виконання правил, встановлених з метою запобігання заразним захворюванням і боротьби з ними (працівники органів державної влади, органів місцевого самоврядування, службові особи підприємств, установ та організацій тощо).

В той же час голова Комітету Верховної Ради з питань здоров'я нації, медичної допомоги та медичного страхування Михайло Радучький зазначив, що норму ст. 325 КК України впродовж наступних трьох місяців будуть інкримінувати до всіх. Тобто, за його словами, суб'єкт повинен бути загальним і стосуватися лише коронавірусу. Однак у прийнятому Законі № 530-IX жодної вказівки на це не має. Тому, поки що суб'єкт злочину є спеціальним як в теорії, так і на практиці.

Суб'єктивна сторона злочину характеризується виною у формі умислу або необережності щодо порушення відповідних правил, необережністю до поширення захворювань та умислом до загрози їх поширення.

По-друге, кримінальна відповідальність настає за «порушення правил та норм», з приводу яких законодавець не дає жодних уточнень.

І тільки, при детальному аналізі чинного законодавства, можна дійти висновку, що «правила та норми» згадуються у законах, постановах Кабінету Міністрів та інших правових актах. До них відносять державні санітарні норми та правила, санітарно-гігієнічні та санітарно-протиепідемічні правила і норми, санітарно-епідеміологічні правила і норми, протиепідемічні правила і норми, гігієнічні та протиепідемічні правила і норми та ін.

Тому, можна стверджувати, що норма ст. 325 КК України є бланкетною і відсилає до масиву чинного законодавства.

До початку 2020 року на практиці, притягнення до кримінальної відповідальності за зазначеною статтею було рідкістю. З реєстру судових рішень, в період з 2013-го по 2019 рік суди постановили всього 5 вироків в даній категорії справ. Але, практично за місяць, порушення кримінальних проваджень за ст. 325 КК України зросло в рази.

Отже, можна зробити висновок, що питання притягнення до кримінальної відповідальності за порушення карантину у зв'язку з коронавірусною хворобою (COVID-19) залишається відкритим.

Список використаної літератури:

1. Кримінальний кодекс України: (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2001, № 25-26, ст. 325.
2. Закон України Про внесення змін до деяких законодавчих актів України, спрямованих на запобігання виникненню і поширенню коронавірусної хвороби (COVID-19) // (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2020, № 16, ст. 100.

Ключові слова: кримінальна відповідальність, коронавірусна хвороба, медична точка зору, карантин, поширення хвороби, епідемічні та інфекційні хвороби.

Ключевые слова: уголовная ответственность, коронавирусная болезнь, медицинская точка зрения, карантин, распространение болезни, эпидемические и инфекционные болезни.

Key words: criminal liability, coronavirus disease, medical point of view, quarantine, disease spread, epidemic and infectious diseases.

ЧУГУНІКОВ ІГОР ІВАНОВИЧ

*Національний університет «Одеська юридична академія»,
доцент кафедри кримінального права, кандидат юридичних наук, доцент*

ДОДАТКОВИЙ ОБ'ЄКТ ЗЛОЧИНУ: ПРОБЛЕМА ВИЗНАЧЕННЯ ТА КЛАСИФІКАЦІЇ

Аналіз запропонованих сучасною вітчизняною кримінально-правовою наукою концепцій об'єкта злочину свідчить про те, що усі вони головний акцент роблять на соціологічній складовій цього поняття, наполягаючи на тому, що об'єкт – це щось позитивне, що